

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év február hó 12. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A hivatali vesztegetés büntette miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. év november hó 11. napján kelt 16.B.568/2011/21. számú ítéletét megváltoztatja.

A **vádlottal** szemben a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 1 (egy) évre enyhíti, a pénzbüntetés kiszabását és az átváltoztatására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A szabadságvesztés büntetés esetleges végrehajtás esetén a vádlott legkorábban a büntetés 2/3-ad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott előzetes mentesítésben részesítését mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék 2013. év november hó 11. napján kihirdetett 16.B.568/2011/21. számú ítéletével a **vádlott** bűnösségét a Btk.293.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntetében állapította meg, ezért őt 1 év 4 hónap szabadságvesztésre és 50 napi tétel - napi tételenként 5.000 (ötezer) Ft - pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg, a szabadságvesztés végrehajtását 2 (kettő) év próbaidőre felfüggesztette, rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak fogházbüntetésre történő átváltoztatásáról, 10.000 (tízezer) Ft tekintetében vagyonelkobzást rendelt el, a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Döntött az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére való vádlotti kötelezésről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a **vádlott** és védője a bűnösség megállapítása miatt felmentésért, míg az ügyész az előzetes mentesítés mellőzése érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.83/2014/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a vádlott és védőjének perorvoslatát nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le az eljárást. A tényállást a bizonyítékok egyenkénti és egymással összefüggő gondos értékelése

alapján megalapozottan állapította meg. Okfejtése során minden lényeges körülményről elszámolt, érveit mindenben helytállónak és logikusnak tekintette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség érvelése szerint az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor az elbíráláskori anyagi jogszabályok szerint minősítette a vádlott terhére rótt bűncselekményt, és a jogkövetkezményeket is ez alapján állapította meg. Tévedett ugyanakkor, amikor a **vádlottat** előzetes mentesítésben részesítette, erre a vádlott büntetlen előélete önmagában nem adhat magyarázatot. A vádlott terhén megállapított korrupciós bűncselekmény jellegére, elkövetési módjára, a vádlottnak az ítélelhirdetéskor tanúsított magatartására is figyelemmel az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezések az ügyészség érvei szerint nem alkalmazhatóak.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét változtassa meg, tüntesse fel a szabadságvesztés végrehajtásának utólagos elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsátás időpontját, az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzze, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A **vádlott** védője a Fővárosi Ítéltáblához 2015. év február hó 5. napján érkezett beadványában a perorvoslati nyilatkozatát írásban - 22 oldal terjedelemben - megindokolta. Ennek lényege szerint az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása iratellenes, egyes megállapított tényekből helytelenül következtetett más tényekre, továbbá az indokolás további részében a vallomások ismertetése során is rendszeresen iratellenes, pontatlanul és megtévesztő módon idézett a rendelkezésre álló iratokból. A védői álláspont szerint a tényállás megalapozatlansága az iratok alapján kiküszöbölhető, ennek eredményeképpen a vádlott felmentése indokolt. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság megalapozatlan, tényszerűen iratellenes megállapításainak orvoslása eredményeképpen bűncselekmény hiánya, vagy legalább a kétséget kizáró módon történő bizonyítottság hiánya okán kell, hogy felmentse a védencét.

Másodlagos indítványában az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte, míg harmadsorban indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlottal szemben alkalmazott szabadságvesztés helyett enyhébb súlyú büntetést, vagy intézkedést alkalmazzon.

A védő a nyilvános ülésen az írásbeli fellebbezésében foglaltakat fenntartotta.

A **vádlott** a másodfokú bíróság nyilvános ülésén szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, ez azonban a nyilvános ülés megtartásának és a fellebbezés elbírálásának törvényi akadályát nem képezte (Be. 362.§ (3) bekezdés).

Az előzetes mentesítés mellőzésére irányuló ügyészi, továbbá a büntetés enyhítését célzó védelmi fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az ügyészi és a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék ítéletét, és az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. Törvényesen járt el akkor is, amikor a **vádlott** valamennyi gyanúsítottként tett vallomását bizonyítékként értékelte. Ennek azért van jelentősége - bár erre az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában nem utalt -, mert a **vádlott** első gyanúsítottkénti kihallgatására nem az eljárási szabályok megtartásával került sor.

Az iratokból ugyanis megállapítható, hogy a 2011. január hó 14. napján foganatosított gyanúsított kihallgatás során a **vádlottal** közölték az egytől öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett

bűncselekmény megalapozott gyanúját, azonban a Be. 46.§ a./ pontjának kötelező rendelkezése ellenére védőt nem rendeltek ki a meghatalmazott védővel ekkor még nem rendelkező **vádlott** gyanúsított számára (nyomozati irat 84. oldal). A terhelt ekkor érdemi, tagadó vallomást tett, a védő kirendelésére illetőleg a meghatalmazás becsatolására három nappal később, 2011. január hó 17. napján került sor (nyomozati irat 73. és 75. oldal).

A **vádlott** a fenti gyanúsított kihallgatásakor előadott tagadó vallomását, azonban később meghatalmazott védője jelenlétében **tanú1-gyel** történő szembesítése során változatlan formában fenntartotta (nyomozati irat 92. oldal), ezért a korábban védő hiányában tett gyanúsított nyilatkozatait a perrendi szabályok megtartása mellett értékelte bizonyítékként az elsőfokú bíróság.

A Fővárosi Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének teljességgel eleget tett. A lehetséges bizonyítékokat teljes körűen beszerezte, azokat logikusan értékelte, mérlegelte.

Törvényesen járt el, amikor a **vádlott** következetlen tagadó vallomásával szemben az ítéleti tényállást **tanú1** - lényegét tekintve - konzekvens nyilatkozataira, mint közvetlen bizonyítékokra és az ezt alátámasztó **tanú2**, **tanú3**, **tanú4** tanúk nyomozati és tárgyalási vallomásaira, valamint **tanú5** nyomozati tanúvallomására alapította.

A védő fellebbezésében foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy a **vádlott**nak a 10.000 (tízezer) forint jogtalan előny ígéretére vonatkozó kijelentését - közvetlenül - kizárólag csak **tanú1** hallotta. Az elsőfokú bíróság a logika szabályainak megfelelően alapította az ítéleti tényállást a fenti közvetlen bizonyítékot szolgáltató **tanú1** tanúvallomásait megerősítő közvetett bizonyítékokra.

Szintén a védő fellebbezésének indokolásában foglaltakra figyelemmel megjegyzendő, hogy **tanú5** tárgyaláson tett vallomását az elsőfokú bíróság helyes indokokkal vetette el (elsőfokú ítélet 17. oldal második bekezdés). Az életszerűség és a logika szabályainak megfelelően indokolta, hogy **tanú5** - **tanú1** korábbi nyilatkozatával teljes mértékben egybecsengő - nyomozati tanúvallomása képezheti, a megváltoztatott vallomással szemben az ítéleti tényállás alapját. Ezért nem volt elfogadható **tanú5**nek a tárgyaláson tett az a nyilatkozata, miszerint maga is hallotta volna a **vádlott** vesztegetésre irányuló nyilatkozatát (19. tárgyalási jegyzőkönyv 37. oldal).

A **vádlott**tal baráti viszonyban álló **tanú6** is elismerte a vádlotti nyilatkozatokkal szemben, hogy a futásból visszaérkezve a gépkocsijaiktól távolabb eső részen, azok távkapcsolóival az ajtók zárját ki-be kapcsolták, a gépkocsik vészvillogóit villogtatták. Erre a tevékenységükre **tanú6** nem tudott ésszerű magyarázatot, indokot szolgáltatni (13. tárgyalási jegyzőkönyv 12. oldal).

A **vádlott** pedig a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy az érintett gépkocsik távkapcsolói véletlenül nyomódtak be egymás után többször is (13. tárgyalási jegyzőkönyv 6-7. oldal).

Helyesen mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Törvényszék, amikor **tanú4** vallomására is alapítva, figyelembe véve **tanú6** által elmondottakat is úgy foglalt állást, a gépkocsik távkapcsolóinak nyomogatása szintén azt igazolta, hogy a vádlott és **tanú6** észlelték a gépkocsik környékén a hivatalos személyek jelenlétét, és őket kívánták ezzel ingerelni. Nem volt tehát elfogadható, hogy a gombok véletlenül kerültek benyomásra, a vádlottnak ezen nyilatkozatait a rendelkezésre álló bizonyítékok, nem utolsósorban a más tekintetben őt mentő tanúvallomást tevő **tanú6** nyilatkozatai is megcáfolták (13. tárgyalási jegyzőkönyv 6-9. oldalig).

A Fővárosi Ítéltábla a védői érvelésre figyelemmel utal arra is, hogy a **vádlott** állításával szemben **tanú2** rendőr tanú a tárgyaláson fenntartott nyomozati vallomása szerint nem intézkedett a vádlottal szemben, őt figyelmeztetésben nem részesítette, csupán a személyazonosítását és a körözési nyilvántartásban való ellenőrzését végezte el (19. tárgyalási jegyzőkönyv 33-34. oldalig).

Ennek - a vádlotti védekezéssel és a védői érveléssel szemben - azért van döntő jelentősége, mert a **vádlott** védekezése mindvégig arra épült, hogy nem is kerülhetett abba a helyzetbe, hogy **tanú1**t

megvesztegesse, mivel ő úgy tekintette, hogy a vele szemben intézkedő **tanú2** rendőr már őt a szabálysértés elkövetése miatt figyelmeztetésben részesítette, ezért vele szemben szabálysértési eljárás nem is indulhat. Ezzel szemben kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy **a vádlott** nyilatkozatával ellentétben **tanú2** rendőr a helyszínen nem részesítette figyelmeztetésben a vádlottat, ezért nem is lehetett abban a feltevésben, hogy vele szemben az általa megvalósított szabálysértés miatt már intézkedés történt.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék által helyes mérlegelés útján megállapított tényállás megalapozott, a Be. 351.§ (1) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú bírósági eljárásban. A Be. 352.§ (3) bekezdésére figyelemmel az elsőfokú ítéletnek a helyes bírói mérlegelés útján megállapított tényállításai - a másodfokú eljárásban, a felülmérlegelés tilalma folytán - nem váltak támadhatóvá.

A Fővárosi Törvényszék okszerűen következtetett **a vádlott** bűnösségére a terhére rótt cselekmény tekintetében.

Helyesen járt el, amikor a Btk. 2.§ (2) bekezdése alapján a 2010. augusztus 12-én elkövetett bűncselekmény esetében az elbíráláskor hatályban lévő új büntető törvény szerint bírálta el a bűncselekményt, mert ez alapján az enyhébben bírálendő el.

Az elsőfokú bíróság indokolása e körben csak azzal egészítendő ki, hogy nem csupán a pénzbüntetésre vonatkozó szabályok enyhébbek az elbíráláskori törvény szerint, hanem a Btk. 38.§ (2) bekezdés a./ pontjára figyelemmel - tekintetbe véve a Kúria 4/2013. (X.14.) BK véleményében foglaltakat - a feltételes szabadságra bocsátás törvényi szabályozása is kedvezőbb **a vádlottra** nézve az elbíráláskori törvény szerint.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Törvényszék törvényesen minősítette **a vádlott** terhére rótt cselekményt a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdése szerint minősülő hivatali vesztegetés büntettének.

Az elsőfokú ítélet jogi indokolása csupán azzal egészítendő ki, hogy **tanú1** közterület-felügyelő a Btk. 459.§ (1) bekezdés 11. k. pontja alapján minősül hivatalos személynek, mivel a Fővárosi közterület-felügyelet közterület-felügyelője önkormányzati igazgatási szervnél gyakorol közhatalmat, ennek egyik legfontosabb jogosítványa jelen esetben a bírságolási jogkör.

A védő fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapján kötelességszegésre irányuló hivatali vesztegetés fogalmilag nem is lenne megállapítható, mivel a közterület-felügyelőnek diszkrecionális joga van arra nézve, hogy szabálysértés észlelése esetén feljelentést tegyen-e vagy sem.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a védői érvelés téves az alábbiak szerint.

A hivatalos személy diszkrecionális, azaz mérlegelési joga minden esetben azt a jogosítványt jelenti a hivatalos személy számára, hogy bizonyos körülmények fennállása esetén meghatározott intézkedést tehessen.

Jelen ügyben a közterület-felügyelő, mint hivatalos személy, amikor a vádlott jogellenes magatartását észlelve döntési (intézkedési) helyzetbe került, lehetősége nyílt arra, hogy a kötelezettségét megszegje. Erre tekintettel az irányadó tényállás szerint a kötelezettségszegésre irányuló hivatali vesztegetés maradéktalanul megvalósulhatott a védői érvelésben foglaltakkal szemben.

A Fővárosi Törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket alapvetően helyesen sorolta fel. A korrupciós jellegű bűncselekmények elszaporodottságának súlyosító tényezőként való értékelését a másodfokú bíróság azonban mellőzi - az e körben helyes védői hivatkozásra is figyelemmel - tekintettel arra, hogy az elszaporodottságra vonatkozóan semmiféle statisztikai adat nem áll rendelkezésre.

A **vádlott** esetében a büntetlen előélet igen kis súllyal figyelembe veendő enyhítő körülmény, tekintettel arra, hogy korábban már büntetőjogi felelősségének megállapítását eredményezően állt bíróság előtt, őt próbára bocsátották.

Ugyanakkor jelentős nyomatékka figyelembe veendő enyhítő körülmény a 2010. augusztus 12. napján történő elkövetés óta eltelt időmúlás.

Mindezekre figyelemmel a Btk. 79.§-ában meghatározott büntetési célok alapján, a Btk. 80.§ (1) bekezdésében írt büntetés kiszabási elvekre is figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint **a vádlottal** szemben kiszabott 1 év 4 hónap börtönbüntetés eltúlzottan súlyos, annak törvényi minimumban történő meghatározása indokolt, a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztésének érintetlenül hagyása mellett.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint ugyanakkor a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés mellett **a vádlottal** szemben indokolatlan, szükségtelen más büntetési nem, így az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés alkalmazása. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a pénzbüntetés kiszabását és az átváltoztatására vonatkozó rendelkezést mellőzte.

A Btk. 38.§ (2) bekezdés a./ pontjára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a szabadságvesztés büntetés esetleges végrehajtása esetére rendelkezett arról, hogy a vádlott legkorábban a büntetés 2/3-ad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra, mivel e kötelező rendelkezés ítéletben való feltüntetését a törvényszék elmulasztotta.

Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az ígért előny tekintetében a **vádlottal**, mint aktív vesztegetővel szemben a Btk. 74.§ (1) bekezdés f./ pontja alapján vagyonekobzást rendelt el, az ítélet indokolása csupán azzal egészítendő ki, hogy a fenti anyagi jogszabályhelyen túl az elsőfokú bíróság ezen rendelkezése a BKv. 78.II. pontján is alapul.

A Fővárosi Törvényszék törvénysértően járt el, amikor **a vádlottat** - érdemi indokolás nélkül - a Btk. 102.§ (1) bekezdése alapján előzetes mentesítésben részesítette.

A fenti törvényhely szerint a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes.

Az elsőfokú bíróság ítéletének 21. oldalán az előzetes mentesítést azzal indokolta, hogy a büntetett előlélethez fűződő hátrányok a büntetés célján túlmenő hátrányt jelentenének a vádlott számára, ezért előzetes mentesítésben részesítése indokolt.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság fenti indokolása az anyagi jogi rendelkezések téves értelmezéséből fakad. Az előzetes mentesítés alkalmazása a fenti Btk. szabály szerint ugyanis nem akkor jöhet szóba, ha a büntetett előlélethez fűződő hátrányok a büntetés célján túlmenő hátrányt jelentenének a vádlott számára, hanem annak alkalmazásához a törvényhozó egy pozitív feltétel teljesülését kívánja meg.

E pozitív kritérium pedig az, hogy az előzetes mentesítésre az elítéltnak érdemesnek kell lennie.

Az elsőfokú bíróság **a vádlott** érdemességének vizsgálatát nem végezte el, a másodfokú eljárás során sem került elő olyan adat, amely alapján arra lehetne következtetni, hogy **a vádlott** az előzetes mentesítésre érdemes. Nyilvánvaló, hogy önmagában a próbára bocsátással terhelt büntetlen előélet az előzetes mentesítés megállapítását nem vonhatja maga után, a mentesítés alkalmazása az eljáró bíróság részéről nem jelenthet automatizmust.

Az elsőfokú bíróság bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezésre törvényes.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

, 2015. február hó 12. napján.

Dr. Lassó Gábor sk.	. Ujvári Ákos sk.	. Révész Tamásné sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Törvényszék 16.B.568/2011/21. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.54/2014/6. számú ítéletében írt változtatásokkal 2015. február hó 12. napján jogerőre emelkedett, és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Budapest, 2015. február hó 12. napján.

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő